

Klimat- och näringslivsdepartementet

103 33 Stockholm

Att: Charlotta Broman

Via e-post: kn.remissvar@regeringskansliet.se; kn.cks.remisser@regeringskansliet.se

Stockholm
2026-09-11

Ert dnr
KN2026/00593

Vårt dnr
2026/072

Remissvar angående Naturvårdsverket skrivelser: Framställan med förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystem för farligt avfall och Framställan om att införa spårbarhet för långlivade organiska föroreningar i avfall

Näringslivets Regelnämnd (nedan NNR) har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Bakgrund

Remissunderlagen innehåller förslag i två olika delar, dels justeringar i gällande regelverk för spårbarhetssystem för farligt avfall och dels om att införa krav gällande spårbarhet för långlivade organiska föroreningar (förkortat POPs) i avfall.

Naturvårdsverket har under 2024 utrett hur avfallsregistret kan utvecklas för att förenkla rapporteringen för verksamhetsutövare som hanterar farligt avfall och samtidigt förbättra spårbarheten för farligt avfall. Denna framställan innehåller slutsatser från utredningen, med författningsförslag med syfte att förenkla och förtydliga reglerna samt förslag om vilka åtgärder eller anpassningar som behövs för att genomföra förändringarna. Naturvårdsverket föreslår i den **första delen** bland annat att bestämmelserna i 6 kap. avfallsförordningen (2020:614) ändras så att dagens krav på *transportdokument* (6 kap. 19 §) och *anteckningsskyldighet* för den som lämnar eller transporterar ett farligt avfall (6 kap. 1–3 §§ och 5 § punkt 1 och 3) ersätts med ett gemensamt ansvar mellan transportör och lämnare att ta fram en *transportanteckning*.

Naturvårdsverket föreslår i den **andra delen** att antecknings- och rapporteringsskyldighet införs i 6 kap avfallsförordningen (2020:614) för avfall som innehåller de långlivade organiska föroreningar (persistent organic pollutants, POPs) som anges i bilaga IV till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1021 av den 20 juni 2019 om långlivade organiska föroreningar (POPs-förordningen). Den som antecknar och rapporterar uppgifter om ett avfall som innehåller POPs över de koncentrationsgränser som anges i bilaga IV till POPs-förordningen ska enligt förslaget specificera vilket eller vilka POPs-ämnen som förekommer i avfallet. Vidare föreslår NvV att spårbarhet för avfall som innehåller POPs ska gälla för både farligt och icke-

farligt avfall. Förslaget innebär slutligen att uppgifter om POPs i avfall ska lämnas till Naturvårdsverkets avfallsregister.

NNRs synpunkter på Framställan om spårbarhetssystem för farligt avfall

NNR välkomnar NvVs förslag om förenklingar i spårbarhetssystemet för farligt avfall. NNR saknar dock i konsekvensutredningen av denna del en så kallad "neighbour-check" där Sveriges implementering jämförs med några närliggande och jämförbara medlemsländer i EU. Sverige ska inte implementera EU-regler på ett mer krävande sätt än andra medlemsländer om det inte kan redovisas starka och väldokumenterade beräkningar som stöder detta. Regelkostnaderna för företagen ska vägas mot vinsterna för samhället i Sverige.

NNR vill också framhålla att även om NvV förenklar sättet att rapportera så saknas överväganden om nyttan överväger kostnaderna när varje berörd verksamhet (ca 1,3 miljoner verksamheter) genomför en egen elektronisk rapportering av varje borttransport.

NNR noterar förslaget om att införa ett identifikationsnummer för farligt avfall och uppfattar att detta kan påverka olika branscher på olika sätt. Konsekvenserna av detta förslag för olika typer och storlekar på företag behöver utredas ytterligare innan man går vidare med just detta förslag.

NNRs synpunkter på Framställan om spårbarhet för långlivade föroreningar (POPs) i avfall

Inledningsvis saknar NNR vissa överväganden under avsnitt 4.3 i framställan angående handlingsalternativ. NNR frågar sig om ökade tillsynsinsatser från myndigheternas sida (blå högre prioritet och ökade resurser) skulle kunna få likvärdiga positiva effekter, jämfört med de positiva effekter som NvV förutser i framställan.

NvV skriver i framställan att förslagen angående POPs enbart tillför en mindre administrativ börda för de företag som redan hanterar farligt avfall. NNR frågar sig vilka belägg NvV har för detta antagande, särskilt i ljuset av att NNR från branscherna uppfattar att bördan riskerar att bli stor. Konsekvensutredningen behöver kompletteras i detta avseende. NNR uppfattar att exakta mängder potentiella POPs-ämnen i exempelvis rivningsavfall är svårt att fastställa och kräver relativt omfattande laboratorieanalyser.

NNR frågar sig om NvV har analyserat följderna av den specifika konsekvensen att företag för att undvika omfattande laboratorieanalyser skickar en ökad andel av sitt avfall på destruktion. NNR frågar sig hur det skulle påverka miljön vid en 50 procentig ökning av volymen avfall som hanteras genom destruktion. I värsta fall kommer en stor del av detta avfall att destrueras i onödan.

NNR kan inte finna att framställan innehåller en tillräcklig utredning av frågan om föreslagen reglering faktiskt krävs enligt EU-rätten och om förslagen håller sig inom minimikravet eller utgör en överimplementering som missgynnar svenska verksamheter. Ett exempel på detta är att NvV föreslår att även icke-farligt avfall ska ingå i avfall som behöver vara spårbart. En så kallad "neighbour-check" vore på sin plats, även i detta sammanhang. Att belasta svenska verksamheter med skyldigheter som inte följer av den bindande unionstexten och som saknar motstycke i jämförbara länder strider mot regeringens uttalade mål att minska regelbördan och stärka svenska företags konkurrenskraft.

Man kan naturligtvis välja att överimplementera men måste då enligt näringslivets synsätt ha mycket goda skäl för detta. Konsekvenserna av föreslagen överimplementering behöver utredas ytterligare innan man går vidare med förslaget.

Bakgrund överimplementering

För att undvika och tydliggöra de negativa effekter som överimplementering innebär för svenska företag anser NNR att det är EU-lagstiftningens miniminivå som ska gälla vid genomförande och tillämpning. Konsekvensutredningen ska innehålla en beskrivning av miniminivån och en bedömning av om den kommer att överskridas. Det behöver redogöras för om:

- Nationella regelkrav läggs till utöver det som krävs i direktivet.
- Området för reglernas tillämpning utvidgas.
- Möjligheter till undantag inte utnyttjas eller utnyttjas bara delvis när detta kan leda till hinder på den inre marknaden.
- Nationella regelkrav som är mer omfattande än vad som krävs av det aktuella direktivet behålls.
- Kraven i ett direktiv genomförs tidigare än det datum direktivet kräver.
- Strängare sanktioner eller andra efterlevnadsmekanismer används än vad som är nödvändigt för att genomföra lagstiftningen på ett korrekt sätt.

I det fall miniminivån överskrids bör konsekvensutredningen innehålla en motivering till varför, en beskrivning av vilka genomförandeåtgärder som föreslås och en bedömning av vilka effekter detta får för företag. För att undvika att svenska företag får konkurrensnackdelar och högre kostnader i förhållande till sina konkurrenter behöver jämförelser också göras med hur övriga nordiska länder och andra EU medlemsstater planerar, respektive har genomfört eller tolkat EU-lagstiftning. Syftet med jämförelserna är att undersöka om mer effektiva alternativ finns, som kan användas i Sverige.

Slutsats

NNR anser att överimplementering som huvudregel bör undvikas då det leder till ökade olikheter och minskad transparens om vilka regler som gäller på den inre marknaden och riskerar att snedvrider konkurrensen till nackdel för svenska företag. Vid övervägande att överskrida miniminivån måste konsekvensutredningen innehålla en motivering till varför, en beskrivning av vilka genomförandeåtgärder som föreslås och en bedömning av vilka effekter detta får för företag. NNR finner därför att underlaget behöver kompletteras bland annat med avseende på de förslag till överimplementering som föreslås.